

Het Christelijk Nationaal Vakverbond en Spartacus

In de „Gids”, orgaan van het Chr. Nat. Vaky, verscheen een artikel over „Havenarbeiders”. Hierin wordt de Zeelieden en Havenstaking op een zo intens lage wijze besproken, dat het nodig is, er hier in het kort op in te gaan. De haat, die den schrijver bezielt en die hij wil suggereren te leven in alle onderkruipende havenarbeiders ten opzichte van de stakers en vooral t.o.v. hen, die uitbreiding aan de staking wensten te geven, is zo grenzeloos, dat men kan constateren, dat de heren Vakbonzen hun leidersposities in gevaar achten. Wij zullen U de gedeelten, waar arbeiders — let wel onderkruipers — over de kop geaaid en verheerlijkt worden als mensen met moraal, die zich van de wederopbouw bewust zijn, besparen. Alleen dat gedeelte, waar schrijver de oorzaken van de staking aangeeft en het inschakelen van Militairen door Minister Schermerhorn bespreekt tot aan het deel, waar hij de „Spartacus” beweging de twijfelachtige eer te beurt laat vallen de leiding van het Zeelieden- en Havenconflict uit handen van de E.V.C. te hebben genomen, willen wij hier met U behandelen. Wij citeren:

„De oorzaak daarvan ligt niet in de militaire bewaking, waarvan nauwelijks iets te merken is en die overigens slechts matig gewaardeerd wordt. Wij kunnen onze eigen boontjes wel doppen”.

Men kan zich voorstellen, dat de heren onderkruipers liever hun eigen boontjes doppen, want het is gevaarlijk met arbeiders te moeten samenwerken, die wel in een militair dwangbuis gedrongen zijn, maar toch klassebewustheid bezitten. Dat er honderden militairen geweigerd hebben onderkruipersdiensten te verrichten, was de reden, dat er van militaire hulp in de haven niet veel te merken viel. Dan gaat het verder:

„De kloof, dat is het verschil in geestesgesteldheid, dat is het allesbeheersende verschil in de wijze waarop men staat tegenover de keuze van het „Gezag” van de macht, zoals dat in de syndicalistische strijdwijze naar voren treedt of de macht van het gezag, zoals dat zich gedurende een lange reeks

productie van springstoffen ter hand nemen.

Vroeger sprak men van noodmaatregelen als bedrijven van de productie voor vredesbehoeften op die van oorlogsmateriaal overgingen. Vandaag, ruim een jaar na de wapenstilstand, zijn we zover gekomen, dat men de vervaardiging van oorlogsmateriaal als normaal aanziet, terwijl het omgekeerde, als bedrijven der oorlogsindustrie voor vredesbehoeften gaan werken, dit als noodmaatregel wordt aangeduid. Noodmaatregel, die ongedaan moet worden gemaakt, zodra de verhoudingen dat weer veroorloven.

van jaren in de groei en het optreden van een bonafide vakbeweging gevormd en geconsolideerd heeft”.

Wanneer schrijver betoogt, dat de kloof door het verschil in geestesgesteldheid tussen beide gezagsopvattingen zou zijn ontstaan, dan bedoelt hij niet een kloof tussen de geconsolideerde vakbonden en de E.V.C., want deze zal bij fusering met het N.V.V. in de moederschoot der oude vakbeweging worden opgenomen. Maar wel de kloof, die ontstaan is tussen de geconsolideerde vakbonden en de „raddraaiers” in de E.V.C., dit is dat deel der arbeiders in de E.V.C. dat de strijd tot zijn uiterste consequenties wenste door te zetten, dat in stakersvergaderingen openlijk het Bestuur der E.V.C. aan de kaak stelde en de arbeiders, na het bakzeil halen van de E.V.C.-leiding, de weg wees hoe de strijd verder gevoerd kon worden. En dit belooft de schrijver in „de Gids” te doen voorkomen als een gezagsuiting van syndicalistische aard.

Dat is echter geen zodanige gezagsuiting. Het Syndicalisme staat de gedachte voor van directe actie onder leiding van de vakbeweging, met het doel, door die actie de bedrijven in het bezit te stellen van de arbeiders, echter vertegenwoordigd door de organisatie. In feite betekent dit op haar beurt de ondergeschiktheid van de arbeiders aan de leiders van de Vakbeweging.

Zeker is dit gezag in tegenstelling met het „gezag” der erkende vakbonden, die langs parlementaire weg, dat is binnen het raam van het kapitalisme, door onderhandelingen verbeteringen voor de arbeiders wensen te verkrijgen. Beider gezag staat echter in flagrante tegenstelling tot hetgeen de groep van arbeiders in de E.V.C., die de houding van de leiding becritiseert, voorstaat.

Want deze groep wees er de arbeiders op dat de leiding uit handen van het E.V.C.-bestuur moest worden genomen. Niet, zoals de schrijver van het artikel in „de Gids” beweert om deze in handen van de Communistische groep „Spartacus” te leggen, maar om deze in eigen hand te houden en door middel van uitbreiding der stakingen de strijd te stimuleren. Wanneer deze schrijver bekend zou zijn met de doelstellingen van „Spartacus” moest hij weten, dat „Spartacus” voorstaat:

het zelf handelen van de arbeiders in de klassestrijd.

En niet: arbeidersmacht leggen in handen van een partij, zoals alle partijen van de oude stempel dat zo graag wensen.

Maar wel: Macht in handen van de zich organiserende arbeidersklasse; in handen van de klasse-organen, die de arbeidersklasse zelf in de strijd schept. In handen dus van de strijdorganisaties,

waarin deze klasse haar belangen tegen het kapitalisme verdedigt, op de plaats, waar zij werkt, waar zij wordt uitgebuit, waar zij haar eenheid kan vormen

IN DE BEDRIJVEN

Dit is het wat „Spartacus” propageert. Het wezen van de „Spartacus” beweging is niet een machtspositie te verkrijgen, ten koste van de arbeidersklasse, maar juist om die machtspositie te leggen in handen der arbeidersklasse zelf. Haar doondachte en aan de praktijk getoetste kennis van de maatschappelijke verhoudingen tracht zij de arbeidersklasse bij te brengen. Dat brengt met zich mee, dat „Spartacus” geen leiding kan geven, maar wel adviseren waar en hoe de strijd tegen het kapitalisme kan worden gevoerd.

„Spartacus” kan de arbeidersklasse alleen maar voorgaan om te komen tot haar algehele bewustwording, en wanneer dit zal zijn verwezenlijkt zal „Spartacus” de klasse zelf geworden zijn. Echter kunnen leiders van een zich noemend „Christelijke Nationaal Vakverbond” en ook alle andere, zulk een ethische vorm van strijd niet toestaan, willen zij hun positie niet in gevaar brengen. Dan maar naar het onfaire wapen grijpen n.l. hun haat tegen ons, als gemeen goed te laten gelden voor de onderkruipende arbeiders. Deze mensen te laten zeggen dat: „wanneer de staking zal zijn afgelopen, de raddraaiers van „Spartacus” niet meer te werk zullen mogen worden gesteld”.

Maar er zal een tijd komen dat deze, nu onderkruipende arbeiders tot een ander inzicht zullen komen en zich niet meer door deze misleiders v. d. arbeidersklasse als spreekbuis zullen laten gebruiken. De leiders zijn echter volgzaam leerlingen. Een ondernemer heeft altijd broodroof toegepast op arbeiders, die niet in het gareel wilden lopen. Men heeft hier het bewijs, hoe verworpen de oude vakbeweging is, nu deze zelfde taktiek al door hen moet worden toegepast. Het maakt ons evenwel sterk te weten, dat naarmate hun haat groter en hun maatregelen tegen ons scherper worden, dat voor ons een teken is, dat zij zich naar diezelfde mate zwakker gaan gevoelen.

Wij echter zullen doorgaan, steeds weer, waar dan ook, onze stem te laten horen, opdat de onderdrukte klasse zo spoedig mogelijk deze parasieten van zich af zal kunnen schudden.

BROCHURES

„Van Slavenmaatschappij tot Arbeidersmacht” . . . f 0,90

„De Arbeidersraden”
1e deel f 1,25

Te bestellen bij de administratie
of bij de bezorgers

3 Aug. 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 31

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Voord. adres: Beursstraat 17, A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres administratie: Touringstraat 8
Postbus 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam” — Amsterdam

Op weg naar het wereldmonopolie

Gebeurtenissen van grote draagwijdte worden in den beginne vaak niet als zodanig erkend. Pas later, in het verdere verloop van de ontwikkeling, die zij hebben ingeleid, worden zich de mensen bewust van wat zij te betekenen hadden. Voornamelijk op maatschappelijk gebied is waar te nemen, dat, als eenmaal door de maatregelen van de heersende klasse de ontwikkeling van de maatschappij in een bepaalde richting is gestuwd, als eenmaal de denkbeeldige steen aan het rollen is gebracht, de ne consequentie de andere opvolgt. Dat en weg wordt ingeslagen, waaraan niemand meer ontkomt.

Slechts wie onze kapitalistische maatschappij ziet als een samenleving die gehoorzaamt aan de haar eigen bewegingswetten, het andere woorden wie als marxist de ontwikkeling der kapitalistische maatschappij analyseert, kan in grote trekken de verdere ontwikkeling zien. Zulk een gebeurtenis is de, enkele weken geleden in de pers meegedeelde opheffing van de vastgestelde prijzen door het parlement en de senaat in de Verenigde Staten van Noord-Amerika. Natuurlijk heeft deze maatregel van de heersende klasse in Amerika haar voorgeschiedenis. Ze is niets anders dan een ingrijpen van regeringszijde in het economische leven, zoals dat reeds jarenlang is gedaan, en als zodanig is het niets opmerkenwaardigs aan. Maar de bijzondere omstandigheden en de richting waarheen dit ingrijpen wijst, maken dat het de moeite loont er speciale aandacht aan te besteden.

In de Verenigde Staten werd, evenals in de andere grote kapitalistische landen, de regeringszijde in het economisch leven ingegrepen. Reeds voor de oorlog door de New Deal-politiek, maar dat is natuurlijk in de oorlog voortgezet en uitgebreid.

Van de belangrijkste maatregelen was vaststellen van de prijzen der producten. Toen enkele weken geleden bekend werd, dat de Amerikaanse Senaat en het Huis van Afgevaardigden de vastgestelde prijzen van een reeks artikelen hadden opgevoerd, had het de schijn alsof de prijsbeheersing, als een oorlogsverschijnsel, zou worden losgelaten. Maar reeds spoedig

bleek, nadat de prijzen der vrijgegeven artikelen met sprongen omhoog waren gegaan, en na enig schommelen op een hoger niveau tot stand kwamen, dat deze nu verhoogde prijzen opnieuw werden gestabiliseerd.

De bedoeling was dus blijkbaar geweest, tot hogere prijzen te komen. Men had voor korte tijd vraag en aanbod de bons gegeven om het hogere niveau te bepalen en zette toen opnieuw de prijzen vast. Ook in andere landen, b.v. in Nederland, kennen we van regeringszijde vastgestelde prijzen, maar hier heeft het — iedereen weet het — maar betrekkelijke waarde. Als hier de regering prijzen vaststelt, is het betreffende product meestal niet te koop, en als men het toch wil hebben moet men het „zwart” kopen d.w.z. men moet een hogere prijs betalen. Er is hier een groot gebrek aan producten, en alleen als de regering door haar organen op de betreffende producten de hand weet te leggen, en als het ware zelf aan de kopers ter beschikking stelt, kan de vastgestelde prijs worden gehandhaafd. De rantsoenering en het gehele distributiestelsel moeten er aan te pas komen, om het naleven van de prijsbepaling te waarborgen.

Anders is het in de Verenigde Staten. Daar is niet zulk een nijpend gebrek aan goederen en zijn de vastgestelde prijzen de normale maatstaf, waaraan zich in doorsnee iedereen houdt. Wat in de Europese landen de regeerders als een ideale toestand voor ogen zweeft, is daar werkelijkheid. Op zichzelf een bewijs, hoe in dit land een zekere ordening, als men wil een vast geleide economie, kan worden verworven. Die de prijzen der producten in een vaste verhouding tot de lonen der arbeiders brengt. Want daar gaat het in

werkelijkheid om. Om te voorkomen dat de arbeiders voor hogere lonen in beweging komen, als de prijzen der levensmiddelen stijgen, heeft men de prijzen vastgesteld. De oorlogsindustrie kan niet genoeg produceren en de arbeiders konden door langer te werken — vaak 60-70 uur per week — hun inkomen vergroten. Amerika was rijk genoeg en het kapitaal kon het zich permitteren. Het resultaat was een geweldige oorlogsproductie en de overwinning op den tegenstander.

Het einde van de oorlog heeft ook een einde gemaakt aan de vaste verhouding tussen de vastgestelde prijzen en het loon van de arbeiders. De werktijden daalden tot ± 40 uur per week en de arbeiders kwamen in beweging om, door loonsverhoging gelijk te maken wat ze door het inkrimpen van de werktijden aan weekloon hadden verloren. Miljoenen arbeiders zijn achtereenvolgens wekenlang in staking gegaan en hebben loonsverhoging weten af te dwingen. In een kapitalistisch stelsel leidt dit onherroepelijk tot hogere prijzen, want de door de Amerikaanse vakverenigingen uitgegeven leuze, dat het kapitaal dan ook maar wat minder winst moest maken, miste zijn uitwerking. Het kapitaal is geen persoon, die begrip kan hebben voor zulke goed bedoelde argumenten, het is onpersoonlijk en vraagt zijn doorsnee winst; is deze niet gewaarborgd, dan verdwijnt het van de geldmarkt, met als gevolg, dat de productie tot stilstand komt. Dit was dus de toestand, die tot de opheffing der vastgestelde prijzen heeft geleid, maar die het ook mogelijk heeft gemaakt, dat de prijzen opnieuw konden worden vastgesteld, nadat ze een zodanige hoogte hadden bereikt, dat de winst voor het kapitaal gewaarborgd was.

Men hoeft niet scherpzinnig te zijn, om te zien, dat daarmee de door de stakingen bereikte loonsverhogingen met een slag ongedaan gemaakt zijn. Men kan begrijpen, dat het hart van elke kapitaalbezitter open gaat, wanneer hij ziet hoe schitterend de overheid zijn belangen behartigt. Dit soort geleide economie beperkt weliswaar de mogelijkheid van grote extra winsten, maar zij geeft daarvoor de zekerheid op een doorsnee winst, want wat eens met

UIT DE INHOUD

Fune Rapport

De Bedrijfsunie buitenspel

Rondom de troonrede

De nieuwe weg

succes is toegepast, kan in het vervolg herhaald worden.

De arbeiders zullen natuurlijk weer in beweging komen en ook na maandenlange strijd loonsverhogingen weten af te dwingen, maar geen nood, de prijzen kunnen weer op een hoger niveau worden gebracht. Het komt aan op het tempoverlies dat de arbeiders hierbij lijden, de achterstand waarmee de loonsverhogingen op de hogere prijzen volgen.

Wij zien vooruit, dat deze methode van door de overheid gewaarborgde kapitaalwinsten in de toekomst als regel zal worden toegepast, niet alleen in Amerika, maar in alle modern kapitalistische landen. In landen zoals Rusland, waar niet alleen de prijzen, maar ook de lonen door de staat worden vastgesteld, is het zelfs geen kwestie meer, dat de arbeiders zouden kunnen trachten door stakingen de achterstand in te halen. Daar zijn ze geheel aan de willekeur van de heersende bureaucratie overgeleverd.

De macht van de heersende klasse over de arbeiders schijnt zo tot in lengte van dagen verzekerd te zijn. Toch kan het niet uitblijven, dat de arbeiders, het nutteloze van de traditionele loonsstrijd inziende, hun strijd zullen richten tegen de centrale macht van de heersende klasse, de staat. Het wordt een strijd om de macht, die slechts eindigen kan met de verovering van de macht door de arbeidersklasse, want die vormt, voornamelijk in Amerika, de overgrote meerderheid van de bevolking. De wettelijk doorgevoerde prijsverhoging in Amerika is niet alleen een slag toegebracht aan de Amerikaanse arbeiders; het is tegelijk het begin van een grootse actie tegenover de overige kapitalistische landen. Het Amerikaanse kapitaal, waarvan de meeste andere landen toch al afhankelijk zijn, krijgt er een veel gunstiger positie door dan voorheen. Want de prijsverhogingen in Amerika betekenen feitelijk een waardevermindering van de dollar; men kan nu voor evenveel dollars minder waren kopen dan voorheen. Engeland, dat door een credit van 3½ miljard aan Amerika gebonden is, kan, daar de prijsverhoging in doorsnee 25% uitmaakt, voor ruim 800 miljoen minder producten in Amerika kopen dan voordien. Engeland wordt dus, wat dat aangaat, op rantsoen gezet, en het moet nog worden uitgemaakt, of Amerika voor dit verminderde rantsoen niet het volle pond aan schuldverplichtingen opeist. Wat voor Engeland geldt, treft ook alle landen, die voor crediten of leningen bij Amerika hebben aangeklopt, dus ook voor Nederland. Gaat het daar, zoals het zich nu laat aanzien, dan is het voor het Amerikaanse kapitaal zaken doen in groot formaat. Zakendoen, waarbij de opbrengst van een steeds groter deel van de wereldproducten aan het Amerikaanse kapitaal wordt afgestaan.

Hier is een van de tendenzen, die er op wijzen, dat het Amerikaanse kapitaal het wereldmonopolie van de gehele productie op aarde nastreeft. In dezelfde richting wijst een andere consequentie, die aan

Twée Handen....

De strijd in China is in volle gang. De dagbladders bevatten een kort bericht over vordering der regeringstroepen tegenover de „communisten”. Honderduizenden soldaten zijn in actie. De strijd woedt op een front van 200 km.

Het is duidelijk, dat hier een voorpostengevecht aan de gang is tussen Amerika en Rusland. Om dit te begrijpen is het reeds voldoende te weten, dat de regeringstroepen door de Ver. Staten zijn bewapend. Zij doen aanvallen met Amerikaanse vliegtuigen. Omgekeerd kunnen de z.g. communisten door geen ander land van wapens zijn voorzien dan Rusland. De tweede wereldoorlog heeft ook het „probleem Oost-Azië” allerminst opgelost. De beide grote overwinnaars, Amerika en Rusland vechten ook hier om de buit. Het gaat om niet minder dan de beheersing van een voor kapitalistische exploitatie braakliggend gebied met 500 miljoen mensen.

Een compromis werd gesloten, waarbij

de bewuste prijsverhogingen vastzit. Niet alleen Amerikaanse producten brengen een hogere prijs op. Ook de producenten van door Amerika in het buitenland gekochte grondstoffen en stapelproducten profiteren van de hogere prijzen. Deze hebben nog een dusdanige geringe productie, dat zij niet in staat zijn aan de Amerikaanse vraag te voldoen. Hier is dus de weg geopend, om voor Amerika het monopolie te verwerven van alle producten, die als grondstoffen of stapelproducten op de wereldmarkt verschijnen. Daarbij komt nog, dat Amerika over een zo grote handelsvloot beschikt, dat het alle transporten met eigen schepen kan uitvoeren. Het laatste wijst op een monopolie in de internationale scheepvaart, waar doelbewust op aangestuurd wordt. Het is bekend genoeg, dat bij alle crediten en leningen, die Amerika verstrekt, als regel een clausele is ingelast, die behelst dat alle transporten in verband met deze crediten, door Amerikaanse schepen moeten geschieden.

Hiermede wordt het beeld pas volledig. De Amerikaanse dollar heeft, als hij op de wereldmarkt grondstoffen koopt, een voorsprong op het geld van alle andere landen. Geheel automatisch betaalt het Amerikaanse kapitaal een hogere prijs dan alle andere landen. Deze landen kunnen de achterstand in de prijzen, die zij op de wereldmarkt kunnen betalen, niet zo maar door een koersverandering van hun munt inhalen; zij zijn gebonden door monetaire overeenkomsten en zijn afhankelijk van Amerika door de crediten en leningen die zij vragen. Komt het toch tot een nieuwe vaststelling van de koersen, dan behoeft alleen het officiële apparaat voor het verhogen van de prijzen in Amerika in werking te worden gesteld, en het kapitaal buiten Amerika is weer hopeloos achter.

Rusland „invloed” in Mandsjoerije en Korea kreeg, terwijl het eigenlijke Japan praktisch onder de alleenheerschappij der Ver. Staten kwam.

Het grootste en belangrijkste gebied evenwel, China, behield zijn zelfstandigheid, d.w.z. het werd het terrein waar Amerika voorlopig de meeste invloed had.

Zoals ook in de tweede wereldoorlog de strijd tussen de grote staten eerst begon in de vorm van een onderlinge, door de groten gesteunde strijd der kleinen, zo is ook thans de burgeroorlog in China het voorspel tot de grote botsing tussen de achter de partijen staande wereldmachten. Hij is het waarschuwingssignaal ook voor de West-Europese arbeidersklasse. Immers, in deze tijd van vervlechting van belangen over de gehele wereld heeft iedere belangrijke gebeurtenis in welk deel van de aarde ook, haar onmiddellijke terugslag in zelfs de meest verwijderde landen.

Het voorspel tot de derde wereldoorlog is in Oost-Azië begonnen.

Ook hier gaat het, juist als in het geval van de Amerikaanse arbeiders, om het tempoverlies, dus zo, dat wie achter is nooit de achterstand in kan halen. Het Amerikaanse kapitaal heeft daarmee de toverstaf in handen, die maakt, dat alle benodigdheden voor zijn geweldige productie binnenstromen. En Amerika neemt ze reeds in de havens van alle werelddelen in ontvangst met zijn eigen schepen en elevators. Het Amerikaanse kapitaal laat daar zijn industriearbeiders de grondstoffen verwerken tot massaproducten en levert deze aan de gehele wereld, ook weer met eigen schepen.

Zo sluit de kringloop van de wereldproductie, die op deze manier door de handen van het Amerikaanse kapitaal moet gaan. Onnodig te zeggen, dat dit daarvoor moet worden betaald.

Amerika is het land der monopolies. Het kapitaal, dat het monopolie van gedeelten van productie en handel wist te verwerven, streek daardoor grote extra winsten op. Met de bewust toegepaste prijsbeheersing is de weg geopend, om tot het monopolie van wereldproductie en wereldhandel te komen. Het kapitaalbezit van de rest van de wereld gaat onherroepelijk in Amerikaanse handen over, want het monopolie voor het kloppend hart van het kapitalistische stelsel, het winstmonopolie wordt er door verzekerd. Alleen de staatsmonopolie over productie en verbruik, dat in Rusland is verwerkelijk, dat zich beschermt door het stalen gordijn, kan daartegen weerstand bieden. Daarom zal de door het Amerikaanse kapitaal beheerste wereld uiteindelijk ook strijd aanbinden om deze muur van staatsmonopolie te verbreken. Het wapen in deze strijd is geen prijsbeheersing; hierbij spelen kanonnen, vliegtuigen en atoombomben hun machtig woord.

DE NIEUWE WEG

Op de vragen in ons nummer van 15 Juli j.l. is een vrij uitgebreide correspondentie binnengekomen, wat een verheugend verschijnsel is en wat bewijst, dat onze krant ook werkelijk en met aandacht gelezen wordt en..... door arbeiders.

Op alle opmerkingen en antwoorden in een artikel ingaan is niet doenlijk en ook niet bevorderlijk voor een juist begrip van de aangesneden onderwerpen. We zullen dus telkens enige plaats aan de verantwoording wijden.

Om te beginnen willen we ons bezighouden met de volgende opmerking van één der inzenders, L. S. te A., die schrijft dat wij wel iedere andere politiek afvallen, maar niet vertellen hoe het dan wel moet. Wij vinden deze kritiek zeer begrijpelijk. De arbeiders toch, zijn nog voor het merendeel bevangen in een denkwijze uit de parlementair-politieke periode van de klassenstrijd, waarin hun geleerd werd, dat door een juist gebruik van het stembiljet de vooruitstrevende partijen, in het parlement voor de nodige hervormingen zouden zorgen. Langzamerhand zouden deze partijen zo groot en sterk worden, zoveel aanhang krijgen, dat zij de meerderheid in de regering en andere besturende lichamen zouden vormen, en deze zodanig beheerschen dat van een overname der staatsmacht gesproken zou kunnen worden. Wat de partijen dan op politiek terrein tot stand brachten zou de vakvereniging op economisch gebied aanvullen. Steeds hogere lonen en medezeggenschap in de bedrijven. Zo kwam dan langzamerhand de „heilstaat” in het verschiep, waarvan Bellamy een schiedering heeft gegeven in zijn werk: „Het jaar 2000”, en dat zelfs nu nog bij vele socialisten weerklinkt.

Over het „ideaal” en de „heilstaat” wordt niet veel meer gerept; het hoogste doel van alle streven der grote parlementaire partijen is thans: een menswaardig bestaan. Wat men ook mag zeggen van deze politiek, ze was voor de arbeiders in al z'n naïviteit begrijpelijk en vond te meer ahang naar mate werkelijk wat hervormingen los kwamen.

Ten eerste zijn deze hervormingen ver achter gebleven bij de stijging der productieve krachten en de maatschappelijke rijkdom; ten tweede zijn zij, sedert met de oorlog van 1914 het tijdperk van imperialistische oorlogen, crisis en revoluties is ingetreden, door deze gebeurtenissen volkomen overschaduwd en waardeloos gemaakt. Wat werd er niet altijd hoog opgegeven van de woningbouw in de grote steden. Maar in de crisis konden de arbeiders en werklozen de hoge huren niet betalen; de nieuwe woningen stonden leeg of werden bewoond door ambtenaren en kleinere middenstanders. De arbeiders, om bij Amsterdam te blijven, bleven in de mensenspakhuisen in de van Lennepbuurt, Dapperbuurt en Haarlemmerpoortkwartier hokken. Over de woningtoestanden nu zullen we maar zwijgen. De betrekkelijke

vrijheden werden te niet gedaan. In oorlog en crisis regeert men met noodwetten. En deze toestand is bijna onafgebroken sedert 1914 aan de gang. Het eertijds warme idealisme in deze hervormingsgezinde partijen is verflauwd. Het vertrouwen in eigen kracht en beginsel verdween, wat zich demonstreert in het zoeken naar eenheid met andere groepen. Zelfs de verkeringen, vroeger een evenement, weten geen geestdrift meer te wekken.

Dit alles is het gevolg van het feit, dat de weg, die de strijdende arbeiders gingen, doodgelopen is en een nieuwe weg bakent zich nog niet duidelijk af, wordt nog niet duidelijk gezien. Pas wanneer de arbeiders in hun strijd hebben laten zien, waartoe hij leiden kan, zal het idealisme weerkomen. Dan toont zich weer duidelijk de nieuwe weg. Deze nieuwe weg moet aan onzen kameraad, die opmerkt dat wij niet vertellen hoe het dan wel moet, ook nog niet duidelijk zijn. Wij moeten ook opmerken, dat wij die weg niet banen; dat doet de arbeidersklasse zelf in zijn strijd; wij tonen slechts aan, waar hij uitmondt, wij tonen zijn grootsheid en betekenis aan en wijzen op gevaren en afwijkingen, dus mede richting gevende. De arbeiders zelf zien in de klassenstrijd, zoals hij nu veelal gestreden wordt, nog niets meer dan een strijd om verbetering of een afweerstrijd tegen verslechteringen. Dat zij deze strijd in andere vormen moeten voeren, namelijk bedrijfsgewijze, dat het dikwijls nodig blijkt in de bedrijven te blijven, de bedrijven te bezetten, omdat de arbeiders hier elkaar kunnen controleren, niet verspreid zijn, een massa, een eenheid vormen, is aan grote groepen meer en meer duidelijk, dringt meer en meer door.

Maar de consequenties van deze nieuwe zelfstandige strijdwijze worden nog niet ingezien. Hier in de bedrijven kunnen zij uit huns gelijken een geregeld door henzelf controleerbare leiding kiezen. Hier in de bedrijven onder huns gelijken heerst het vrije woord, de vrije meningsuiting, niet belemmerd door den voorzitter met bestuur achter de groene tafel, met sprekers van het vak, professionals. Hier heerst democratie met alle voorwaarden daarvan. Indien wij nu eens even de vele afwijkingen van deze strijdwijze-in-het-algemeen, van dit principe, de onzekerheid waarmee ze wordt aangewend ter zijde laten, maar alleen het algemene hierin in het oog vatten, letten op de meer of min grote zelfwerkzaamheid, die in en door die strijdwijze tot uitdrukking komt, dan kunnen wij ons indenken, ons voorstellen, dat wanneer deze worstelingen veelvuldiger en op groter schaal voorkomen, zij tot grotere, zelfs internationale verbonden van bedrijfsorganisaties leiden, ja, moeten leiden.

Wij zijn hier geen fantasten, want wij gaan van werkelijke veronderstelling uit. Wij stellen ons niet in de fantasie iets heel

moois voor, iets wat wij allen heel graag willen en proberen dan daar op af te stevenen, want dat zou onvruchtbare fantasterij zijn, utopie. Neen, wij beginnen bij de werkelijkheid, wij gaan uit van de klassenstrijd zoals hij zich voor onze ogen aan ons voordoet. Als wij dus deze klassenstrijd zoals hij nu veelal gestreden wordt in zijn grootte en ontwikkeling verder denken, dan moet hij leiden tot het beheer van de gehele productie. Wie baas is in en over de productie is ook baas in de staat, d.w.z. de in hun bedrijfsorganisaties georganiseerde arbeiders zijn nu de baas en zien zich voor de noodzakelijkheid geplaatst de staatsorganen door eigen organen te vervangen op dezelfde democratische wijze, die zij in hun strijd hebben geleerd, direct gekozen en direct afzetbaar. Reeds geruimen tijd hebben denkende proletariërs, die de lichtende toekomst, die hierin schuilt, hebben herkend, zich aan het werk gezet en uitgewerkt hoe dit doenlijk is. („Grondbeginselen van communistische productie en distributie”). Zie, is deze weg niet positief? Gaat hij niet uit van de werkelijkheid en komt hij zo ook niet tot een planeconomie? Maar alles van anderen op. Deze klassenstrijd van heden waar wij het boven over hadden, begint ook van anderen op. Die moet onder dit beginsel gestreden worden, anders heeft hij geen gevolg, geen succes, komt hij weer in handen van onvervalste leiders, die van boven af leiden. Doch dit maakt dat wij ook alles, wat ons van boven af gepresteerd wordt, moeten afwijzen. Dat doen ook de werkelijk zelfstandige klassenbewegingen reeds nu.

Als de proletariërs verantwoordelijkheid op zich nemen voor de opbouw van boven af gecommandeerd, dan worden zij in hun strijd belemmerd. Stakende arbeiders brengen de opbouw in de war. Waar nu arbeiders staken, drukken zij in en door deze staking uit, dat zij de verantwoordelijkheid voor deze opbouw afwijzen. Zij laten hun belangen voor gaan en staan van onverschilligheid en wantrouwen vervuld, tegenover de „opbouw”. Zo zij het al niet duidelijk zien, dan voelen zij toch, dat deze opbouw in de eerste plaats is de opbouw van het kapitaal. Zij zien de weelde weer voor de dag komen, de hoge inkomsten van de bezittende klasse en hoge bureaucratie en staatsambtenaren, waardoor de zwarte handel mogelijk wordt gemaakt, stilzwijgend gesanctioneerd. Zij zeggen dat niet in zoveel woorden maar geven er blijk van door hun verzet tegen eigen armoede en voor eigen belangen. Zij voelen de dreiging van een volgende oorlog en als wij dus alles afwijzen, „alle politiek afvallen”, die niet steunt op de strijdende arbeiders, die toch ook daardoor blijf geven dat zij alles afvallen, dan staan wij volkomen en alleen aan hun kant, spreken wij uit wat hun ziel voelt. En als de proletariërs eenmaal macht hebben gevoeld en grote overwinningen hebben behaald, dan zal voor hen de weg zich ook duidelijker afbakenen en zullen zij zien dat hij uitmondt in die harmonische samenleving die wij noemen het communisme en dan zal daarvoor het idealisme ontbranden.

FUSIE-RAPPORT

Er zullen maar weinig arbeiders zijn, die een jaar nadat de E.V.C. haar zelfstandig bestaan begon, zullen hebben vermoed, dat deze organisatie zich zou fuseren met het N.V.V. Nog minder zullen zij hebben gedacht, dat dit op voorwaarden zou plaats vinden, die niet alleen lijnrecht ingaan tegen de oorspronkelijk opgezette structuur van de organisatie, maar ook tegen de grondslag van hun strijdwijze. Het zojuist verschenen „Fusie-rapport“ laat echter voor gissingen ten aanzien van deze kwesties, geen ruimte meer. In de fusie-besprekingen die gevoerd werden tussen de delegaties uit het N.V.V. en E.V.C. is, zoals in de Inleiding van het Fusie-rapport wordt opgemerkt, „ten aanzien van alle punten, die daarvoor in aanmerking kwamen, een gemeenschappelijk standpunt geformuleerd.“

Het gehele rapport staat in het teken van de samenwerking met het kapitaal. Werd nog geen jaar geleden smalend gesproken over „de drie zuilen“ en het „koepeltje“ en werd ook door de leiders van de E.V.C. met klem betoogd, dat de „Stichting van de Arbeid“ een sta-in-de-weg was voor de verbetering van de levenspositie van de Nederlandse arbeidersklasse, thans wordt in het fusie-rapport bijna een derde van de inhoud gewijd aan de gewijzigde statuten van dit instituut.

Doordat aan de samenwerking tussen kapitaal en arbeid zulk een ruime plaats werd gegeven, blijkt nog eens duidelijk, dat dit rapport ver uitgaat boven het vastleggen van de voorwaarden waarop beide organisaties willen fuseren. Veel meer draagt het, door de uitvoerige vermelding van de gewijzigde statuten van de Stichting, het karakter van een stuk arbeidswetgeving, die een onderdeel moet uitmaken van de gehele ordening van het bedrijfsleven onder het algemeen toezicht van de staat. Dit rapport paste dan ook veel meer in het kader van het Voorontwerp Wet op de Bedrijfschappen, zoals dit door den vroegeren minister Vos was voorgesteld en over enige tijd in de Tweede kamer aan de orde zal komen. Desondanks is, door de zeer openhartige wijze waarop is uiteengezet hoe een duurzame „vrede“ met de ondernemers kan worden gehandhaafd, ook voor deze regering dit rapport zeer waardevol en zal zij hiervan een praktisch gebruik kunnen maken.

In het hoofdstuk „Doel en Beginselen“ worden de ondernemersklasse en de „Overheid“ gerustgesteld over de grondslag waarop het komende „Algemeen Verbond van Bedrijfsbonden“, de „behar-tiging van de stoffelijke en geestelijke belangen“ van de Nederlandse „werknemers“ denkt na te komen. Als algemeen richtsnoer voor de arbeid van dit „Verbond“ wordt niet de klassenstrijd gesteld, maar de „normen van naastenliefde, ge-

rechtigheid, waarheid, verantwoordelijkheid en eerbiediging van de menselijke persoonlijkheid. Om elk misverstand ten aanzien van een komende strijd onder leiding van dit verbond te voorkomen wordt nog eens in een afzonderlijke „Verklaring“, die, voor geen tweërlei uitleg vatbaar is, gezegd, „dat het A.V.B. de verwezenlijking van zijn doeleinden zal nastreven door middel van overleg. Eerst wanneer dit overleg niet tot redelijke resultaten leidt, zal, met volledige inachtneming van het algemeen welzijn, de democratische rechtsorde en de bijzonder moeilijke omstandigheden waarin ons land verkeert, tot het neerleggen van de arbeid kunnen worden overgegaan.“ In deze Verklaring wordt de „Overheid“ en de ondernemersklasse dus nog niet gezegd, dat het tot staking zal komen, maar

slechts, dat men na inachtneming van al deze voorwaarden, er toe zal kunnen overgaan.

Wel is waar is dus de stakingsclausule uit de statuten van het nieuw te stichten Verbond nog niet geschrapt, maar zowel de voorwaarden van het overleg, de politieke gezindheid van de leiders, alsmede de opbouw van het Verbond en haar verstrengeling in de „Stichting“ maken deze platonische stakingsverklaring feitelijk tot een stakingsverbod. Zoals reeds in het voorgaande is vermeld, is ongeveer een derde van dit rapport ingenomen door een hoofdstukje getiteld: „Gewijzigde statuten Stichting van de Arbeid.“ De bedoeling blijkt te zijn, dat de leiders van beide vakverenigingen het contact met de ondernemersklasse en de Overheid willen doen plaats vinden in het bovengenoemd orgaan. Zoals de oorspronkelijke statuten luiden, waren de bestuurders van de beide vakverenigingen

blijkbaar van mening dat deze in hun formulering niet konden worden gehandhaafd en daarom heeft men het nodig geoordeeld, in het fusie-rapport een uit-gewerkt plan op te nemen.

De „Stichting“ heeft ten doel — aldus de „vertegenwoordigers“ van de arbeiders in het rapport — om, zolang de toestand in het bedrijfsleven niet is gestabiliseerd, de orde in het bedrijfsleven te handhaven en, zo nodig, te herstellen en de terugkeer van normale verhoudingen tussen werkgevers en werknemers te bevorderen“. Zoals het echter goede leiders betaamt, denken zij ook aan de toekomst en willen „nadien“, dat is dus nadat de „normale verhoudingen“ zijn teruggekeerd, „op basis van een organisatorische samenwerking tussen werkgevers en werknemers duurzame goede sociale verhoudingen in het Nederlandse bedrijfsleven verzekeren“. Dit alles moet de Stichting bereiken „door het bevorderen van duurzaam overleg tussen werkgevers en werknemers en

tussen hun organisaties in het belang van de bedrijfsvrede.“

Voor diegenen, die de frasen in dit rapport ernstig opvatten, moet het wel een raadsel zijn, hoe de terugkeer van normale verhoudingen tussen werkgevers en werknemers en „het bevorderen van duurzaam overleg tussen werkgevers en werknemers“ in overeenstemming is met de ontboezeming op blz. 4 van het rapport, waar het volgende wordt opgemerkt: „De beschikkingsmacht en, waar nodig, ook het eigendom der productie-middelen, moeten in handen der gemeenschap worden gelegd.“

Wij zullen ons hier niet bezig houden met de vraag te beantwoorden, in hoeverre de beschikkingsmacht over de productiemiddelen uitgeoefend door een werkelijke gemeenschap mogelijk is, als niet tegelijk de kapitalistische vorm van eigendom en daarmee elke vorm van eigendom vervallen is.

Veel meer is het binnen het raam van

deze regels nodig enkele woorden te wijden aan de structuur van de „Stichting“. De leiding van dit instituut berust bij een „College van Gecommitteerden“. Het bestaat uit ten minste 16 en ten hoogste 32 leden. Zij worden, op voordracht van de organisatie, waaruit de aan te wijzen leden voortkomen, voor de helft aangewezen door het — we komen er straks op terug — z.g.n. Dagelijks Bestuur van de Raad van Bestuur in Arbeidszaken en voor de helft door het Dagelijks Bestuur van de Centrale Arbeidersraad.

De Stichting van de Arbeid valt volgens de statuten — hoewel op dit punt de redactie zeer onbeholpen en onvolledig is — uiteen in een z.g.n. Raad van Bestuur in Arbeidszaken (wij zullen deze afkorten tot R.V.B.A.) en een z.g.n. Centrale Arbeidersraad (afgekort: C.A.R.). Nu kan elke organisatie, die door de „Stichting“ geacht wordt alle of een groot deel der werkgevers in Nederland te vertegenwoordigen, of elke centrale van werkgevers zich onder de naam R.V.B.A. onder bepaalde voorwaarden bij de „Stichting“ aansluiten.

Dit zelfde beginsel geldt ook voor centrales van werknemers en voor organisaties, die in Nederland een groot deel van werknemers vertegenwoordigen. De centrales hebben, voor zover nodig, onder meer tot taak er voor te zorgen, dat de bij haar aangesloten vakverenigingen van werkgevers of werknemers zich per bedrijfstak tot federatie aansluiten. Deze federaties van resp. werkgevers en werknemers hebben de erkenning nodig van de R.V.B.A. en van de C.A.R. Aan deze erkenning kunnen voorwaarden verbonden worden, die o.m. inhouden de verplichting, dat de federaties van vakverenigingen van werkgevers en werknemers zich weer per bedrijfstak vormen tot een z.g.n. vakraad. Deze vakraden kunnen zich bij de „Stichting“ aansluiten. Zij hebben tot taak de arbeidsvoorwaarden op te stellen en het bevorderen van overleg tussen werkgevers en werknemers in hun bedrijfstak; verder, dat in de ondernemingen, die daarvoor in aanmerking komen, ondernemingsraden worden ingesteld.

Ontaan van alle franje komt de organisatie van het overleg tussen kapitaal en arbeid op de volgende reer. De leiders van het N.V.V. en E.V.C. stellen zich een Stichting van de Arbeid voor, waarbij de samenwerking zo intensief mogelijk is en waarbij elk initiatief der arbeiders onmogelijk gemaakt is. Dit blijkt nog eens te meer uit datgene, wat zich N.V.V. en E.V.C. in gezamenlijk rapport voorstellen wat de „Stichting“ nog verder zou moeten doen. Zij willen de „duurzame goede sociale verhoudingen“ verzekeren, door de totstandkoming te bevorderen van regelen, die voor het gehele bedrijfsleven of voor bepaalde takken van bedrijf van belang zijn, waaronder dan begrepen zijn: regelingen inzake lonen en andere arbeidsvoorwaarden, regelingen tot beslechting van geschillen „op 't stuk van de arbeid“, regelingen inzake de aanneming en het ontslag van personeel, regelingen met be-

Een bouwvakarbeider aan het woord:

In het bouwbedrijf zijn de „erkende“ vakorganisaties van christelijke, katholieke en modern georganiseerde bouwvakarbeiders, samenwerkend onder de naam: Bedrijfsunie in het Bouwbedrijf, nu eens „buitenspel“ gezet door het college van Rijksbemiddelaars. Dat is niet netjes want als je op 12 November 1945 samen „spelregels“ opstelt voor de wederopbouw van de geteisterde gebieden en je partijgenoten in het college van Rijksbemiddelaars zetten, zonder dat je het in de gaten hebt, op 21 Juni 1946 een „buitenspelvalletje“ voor je op, dan is dat niet alleen oncollegiaal, maar ook heel ondemocratisch.

„Maar wat is er dan eigenlijk aan de hand met dat plotselinge conflict over de lonen in het bouwbedrijf tussen die „erkende“ Bedrijfsunie en H.H. Rijksbemiddelaars“? zul je vragen. Welnu, dat zal ik jullie even vertellen, maar..... denk om de bocht hoor, daar gaat ie dan!

Er moest direct na „onze bevrijding“ in de geteisterde gebieden heel veel worden hersteld en opgebouwd. Daar waren heel wat bouwvakarbeiders voor nodig en jammer genoeg waren die niet zo maar voor het grijpen, want velen bevonden zich toen nog in Duitsland. Maar duizenden gezinnen waren in de verwoeste gebieden dakloos en dus moest zo vlug mogelijk voor behoorlijke woongelegenheden worden gezorgd. Er was dus wel veel vraag naar goed geschoolde bouwvakarbeiders, maar weinig aanbod op de arbeidsmarkt. Want de arbeiders hadden niet alleen een terreur- en hongeropperiode achter de rug, maar ze wilden tevens weten op welke voorwaarden zij hun arbeidskracht konden verkopen om hun uitgemergelde gezinnen nog in leven te houden bij de enorm gestegen prijzen van levensmiddelen en kleding. Dit

grepen zelfs onze „Christelijke, Katholieke en personalistisch-democratisch-socialistische“ broeders in de regering. Met hun broeders partijgenoten van de „grote erkende“ vakbonden, (toen nog zonder leden), stelde het college van Rijksbemiddelaars een „tijdelijke“ loonregeling vast. In de geteisterde gebieden mocht de loonklasse van ongeveer 190 gemeenten worden verhoogd met 3—10 cent per uur. Dit was voor de bouwvakarbeiders het lokmiddelje om hen uit de grote steden naar de verwoeste dorpen en steden in Zeeland, Brabant, Limburg en Gelderland te krijgen. Zonder enig overleg met de in die grote „erkende“ vakorganisaties georganiseerde arbeiders werd dus op „democratische wijze“ een landelijk collectief arbeidscontract vastgesteld door de Bedrijfsunie en de regering. De E.V.C. met het grootste aantal georganiseerde arbeiders kwam voor het opstellen van „de spelregels“ helemaal niet in aanmerking; die hadden toen nog geen partijgenoten in de regering zitten. Voor opvoering van het arbeidstempo mocht dan, naar het oordeel van den werkgever nog 10% prestatieloon boven het vastgestelde uurloon worden betaald. De heren „spelregelopstellers“ wisten zeer goed dat er maar weinig arbeiders te vinden zouden zijn, om voor derde en vierde klasseloon hun huis en gezin de gehele week en soms langer te verlaten om in de verwoeste gebieden in vaak wrakke en kapotte huizen of barakken met slechte ligging en voeding aan de „opbouw“ te gaan werken. Maar Nederland moet herrijzen en de staat betaalt daarvoor, niet waar? „Wie is die staat?“ vraag je. Ja, dat vertellen we nog wel eens een volgende keer. Alle „grote en kleine“ opbouwers en aannemers gingen dus volgens „de spelregels“

De Bedrijfs buiten Spel

aan de slag voor eerlijke verdeling van de armoede. Dat heet natuurlijk in geleerde kringen de „geleide economie“.

Nu is er werkelijk heel wat in het afgelopen jaar in de verwoeste gebieden hersteld en opgebouwd. Dank zij de „geleide economie“ of beter de verdeling der armoede is het best in orde. Vooral voor de „grote aannemers, die in dat jaar van hun armoede een prachtige luxe auto konden kopen en voor de „kleine“ aannemers bleven er dan grote bankschulden over vanwege de slechte afrekening van het Wederopbouw-bureau voor de gemaakte herstellingen. Hoe het verder voor de werkers van „herrijzend Nederland“ met die verdeling van de armoede is gesteld ondervinden we dagelijks met de huidige loon- en prijzenregeling aan den lijve.

Zo vinden dus de Heren Rijksbemiddelaars dat er door de bouwvakarbeiders in het afgelopen jaar genoeg is verdiend en wordt de „tijdelijke“ loonsverhoging weer ingetrokken. Deze brutale aantasting van het reeds sobere bestaan dezer arbeiders vinden zelfs de Bedrijfsuniebonzen te bar. Zij verwijten nu hun collegiale partijgenoten van het Rijksbemiddelaarscollege dat ze als erkende organisaties in dit verbreken der spelregels niet zijn erkend.

Daarom hebben zij nu een, door het erkende staking geproclameerd voor de bouwvakarbeiders. Zou er dan toch nog iets als klassenstrijd bestaan? Of is het misschien de onmacht van deze Heren, tegen het regeringsapparaat, die hen naar het stakingswapen doet grijpen? Zij zijn in het georganiseerd overleg „buitenspel“ gezet. Bij deze leiding van het economische leven hoopt de conflictstof zich op. Hier ontwik-

kelt zich een strijd om de commandoposten in de „geleide economie“. Men weet dat hun partijgenoten in regeringsfuncties hun zakken op drie of vier manieren uit de staatsruif spekken. Deze Heren genieten naast hun „bijbaantje“ nog een inkomen van functies in het parlement en andere staatsinstellingen. Hun verteringen van een dag in hotels op hun binnen- en buitenlandse „opdrachtreizen“ zijn hoger dan het weekloon van den arbeiders, die zijn gezin er van voeden en kleden moet. Zij bepalen en regelen het economische leven in samenwerking met hun collegiale partijgenoten-vakbonden van de Bedrijfsunie. Maar het samenspel loopt vaak uit op tegenspel der baantjesjagers. Daarom trekt ook de „kwarjesprof“ Romme als afgezette voorzitter van het Rijksbemiddelaarscollege in „De Volkskrant“ van 22 Juli van leer tegen zijn christelijke collegebroeders en..... pas op, val niet om..... zet de bouwvakarbeiders aan tot staking.

Dat zijn nou de spelregels zie je, eerst tegen de havenarbeiders zeggen: „je mag niet staken, want dan komt er hongersnood voor het volk“ en dan: „je moet staken, laat die daklozen maar wachten hoor, want de „spelregels“ deugen niet“. „Wat zeg je Hein, begrijp je er niks meer van?“ Ja, dat is nou hoge politiek, hoor. De weg die wij als arbeiders hebben te gaan is niet de weg van de door hen „geleide economische armoede“.

De werkelijk goed geleide economie heeft voor de arbeidende mens alleen betekenis, wanneer het gehele economische leven geregeld en gecontroleerd wordt door alle werkende mensen zelf, in de bedrijven. De samenbinding in het bedrijf, controle en regeling van de producten der maatschappij door de producenten zelf, zal de eerste stap moeten zijn op de weg van de geleide economie door de arbeidende klasse naar een communistische samenleving.

trekking tot werktijdverlenging en overgeld, regelingen met betrekking tot werktijdverkorting en wachtgelden, regelingen betreffende „arbeidersvacantie“, regelingen die betrekking hebben op de vakopleiding, werkloosheidsverzekering, enz. Verder willen zij, dat alle bovengenoemde en door de Stichting tot stand gekomen regelingen bindend aanvaard worden door de werkgevers en werknemers, die in organisatorisch verband bij de „Stichting“ zijn aangesloten, alsmede dat de Overheid de „Stichting“ en de direct of indirect bij haar aangesloten organisaties aanwijst als de uitsluitende vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers en wel, wat de organisatie betreft, ieder op haar eigen gebied. En ten slotte moet de „Stichting“ — nog steeds op initiatief van het N.V.V. en E.V.C. — bevorderen, dat de Overheid de bij de „Stichting“ aangesloten organisaties van werkgevers en werknemers, voor speciale doeleinden en aan de bij haar aangesloten vakraden verordenende bevoegdheid verleent, ten einde op grond daarvan de bovenbedoelde regelingen bindend voor een ieder voor te schrijven en wel wat betreft de organisaties, ieder op haar eigen gebied.

Wij hebben gemeend, iets uitvoeriger op het karakter van de fusie te moeten ingaan om den lezer een indruk te geven, hoe bij de besprekingen tussen de leiders van de vakverenigingen de grondslag van de E.V.C. volkomen is losgelaten. Weliswaar geldt nog steeds, dat de arbeiders in „bedrijfsbonden“ zullen zijn georganiseerd, maar nergens is nadrukkelijk geschreven hoe deze bedrijfsbonden zijn opgebouwd.

Verder is uit het bovenstaande gebleken, dat elke zelfstandige activiteit van de bedrijfspersonelen binnen het raam van dit verbond uitgesloten is.

Het fusie-rapport is zoals we reeds zeiden een onderdeel van een algemene arbeidswetgeving, d.w.z. van een wetgeving, die elke vrijheid van bedrijfsorganisatie verhindert. Het heeft tot taak elk conflict van de voren op te vangen en daarmee elke staking die toch uitbreekt, in dien zin onmogelijk te maken, dat organisaties zich hier niet achter kunnen scharen en ook de steunacties niet kunnen organiseren.

Indien de fusie door gaat, dan betekent het, dat de Nederlandse arbeidersklasse voor een tijdperk staat, waarin zij geheel zelfstandig de strijd voor te bereiden en georganiseerd heeft te voeren. De ontwikkeling van het zelfstandig worden van de arbeidersklasse, zal indien dit rapport op één of andere wijze in de praktijk wordt omgezet, evenwel het omgekeerde tot stand brengen van wat de heren leiders willen. De arbeiders zullen genoodzaakt worden zelf op te treden, en wat belangrijk is ook tegen de vakverenigingen, die zich in een dergelijke strijd geheel zullen ontmaskeren als staatsapparaten. Het is bekend dat op het moment in de E.V.C. een grote oppositie

Rondom de Troonrede

Bij het aandachtig en nauwgezet doorlezen van de Troonrede trof ons, behalve de ongewone lengte van dit staatsstuk, alsmede de vaagheid, waarin het is gesteld, de bewoording, waarin de regering haar plannen aan het Volk mededeelt.

Elk der talrijke voornemens van de overheid voor de a.s. vier-jarige periode wordt ingeleid door een uitdrukking als:

„In ernstig onderzoek zal worden genomen de vraag.....“

„Ten aanzien van..... zal worden gestreefd.....“

„Het ligt in het voornemen.....“

„De regering is voornemens.....“

„Bij..... te nemen maatregelen zal ernaar worden gestreefd“

„Eerlang zal..... bij de Staten-Generaal worden ingediend.....“

„Regelen van wet zullen worden voorbereid.....“

„Een wettelijke regeling..... is in voorbereiding.....“

en zo zijn er nog vele andere, die er op wijzen, dat, ten aanzien van de daarin aangekondigde maatregelen alles nog in de toekomstende tijd ligt, alles nog van de grond af moet worden opgebouwd en de achter ons liggende 15 maanden „bevrijding“, wat deze punten betreft, als verloren kunnen worden beschouwd.

Mischien zou men hiertegen willen aanvoeren, dat er nu pas een wettig gekozen regering in ons land is, terwijl het minder wenselijk geweest zou zijn, het z.g. noodparlement belangrijke wetsontwerpen voor te leggen.

Maar daar staat tegenover, dat, waar het de Vloot of het Leger betrof, de regering niet geaarzeld heeft, die maatregelen te nemen, die zij nodig achtte. En het zelfs drufde te bestaan voor te stellen, (en aangenomen te krijgen), een artikel uit de grondwet te lichten, om daardoor in staat te zijn de Nederlandse soldaten voor Indonesië te kunnen gebruiken.

In verband hiermee viel het ons, bij het doorlezen van de Troonrede, op dat de paragraaf, die over onze land- en zeemacht

groeitende is tegen de fusie en tegen alle pogingen van de E.V.C.-leiding om de strijd der arbeiders om te buigen in het moeras van het overleg. De oppositie is, wel is waar niet verdeeld, maar ook niet georganiseerd. Het zal daarom nodig zijn, dat alle oppositionele elementen elkaar op één of andere wijze vinden en in de komende vergaderingen de arbeiders beïnvloeden. Het is gebleken, dat het geen zin heeft de leiders van de vakbeweging te overtuigen, want zij hebben de oorspronkelijke opzet van de E.V.C., alle actie en organisatie van de strijd door de bedrijfspersonelen zelf te laten voeren zonder de uitdrukkelijke toestemming van de leden, losgelaten. In die zin hebben de leiders verraad gepleegd. Daarom is het fusierapport ook een verraad-rapport.

handelt, niet met een van de hierboven genoemde zinssneden aanvangt. Deze passage luidt als volgt:

„Mede als bijdrage tot de vestiging van een sterke internationale rechtsorde zal worden voortgegaan met de wederopbouw zoowel van onze marine als van onze landmacht.“

Duidelijk komt hier nog eens naar voren, hoe, wanneer het betreft het oorlogsapparaat op te bouwen en te vervolmaken, de regering niet geaarzeld heeft en niet aarzelen zal daarvoor noodzakelijke maatregelen te treffen, en, zo nodig, dat apparaat ook zal weten te gebruiken. Men zal toch niet willen veronderstellen, dat onze jongens uitsluitend opgeleid worden ter opleistering van Studentenfeesten? Of dat onze militairen hun opleiding in Engeland ontvangen, om hen in de gelegenheid te stellen zich in de Engelse taal te oefenen? De „bijdrage tot de vestiging van een sterke internationale rechtsorde“ zal, wanneer dat nodig zou blijken, wel iets anders van onze soldaten eisen. Ook in Engeland ziet men het nut van een sterke „Westwal“ niet over het hoofd.

Trouwens, waar de Troonrede spreekt over de huidige toestand in Indonesië en met voldoening gewaagt van het beraadslagen over „de vervulling, langs loyalen en vreedzamen weg, van de nationale verlangens (der bevolking uit de buitengewesten), constateert zij dat „de verdere liquidatie van de Japanse invasie en de terugkeer van orde en rust, met name op Java en Sumatra noodzakelijke voorwaarden (zijn)“ om „tezamen met de Indonesische volken ook voor hen binnen het Koninkrijk een eigen staatsverband op te bouwen“.

En op welke wijze de Nederlandse regering tot nu toe „de terugkeer van onze orde en rust“ in de Indische Archipel heeft bevorderd, weten we. En dat zij er niet voor zal terugschrikken ook in de toekomst aan haar eisen kracht bij te zetten door militair geweld, daarvan kunnen we, op grond van de vroegere ervaringen, zeker zijn.

Verder trof ons in diezelfde paragraaf (handelende over onze land- en zeemacht) de zin, waarin staat:

„In beide deelen onzer strijdmacht zal bijzondere aandacht worden geschonken aan de tucht, het moreel..... van het personeel.“

Bedoeld zal waarschijnlijk wel zijn, dat de regering zich speciaal zal bezighouden het moreel van het personeel, dus zowel dat van de individuen afzonderlijk als dat van de strijdmacht als geheel te verbeteren.

Hoe het nu mogelijk is, het moreel van iemand, die opgeleid en afgericht wordt te doden, ja, wien dat zelfs als een deugd aangerekend wordt, te verbeteren, is ons een raadsel.

En wat het collectieve moreel betreft, zou

Zie vervolg pag. 7

Milliardenlening

De tweede wereldoorlog heeft in verschillende landen niet alleen geleid tot een reusachtige behoefte aan verbruiksgoederen, hij heeft vooral de productiecapaciteit sterk verminderd.

Dit geldt niet in de laatste plaats voor Engeland, dat door de Duitse bombardementen en door een ten gevolge van de mobilisering van miljoenen arbeiders ingetreden achteruitgang van de industriële productiecapaciteit, zeker in relatief opzicht, ver bij de Verenigde Staten ten achter is geraakt. Om op korte termijn zijn productie-apparaat op het peil te brengen, waarop concurrentie, in het bijzonder met Amerika mogelijk wordt, is het Engelse kapitaal gedwongen in grote hoeveelheden machines en bouwmaterialen voor fabrieken te importeren.

Deze import moet natuurlijk worden betaald, d.w.z. tegenover de prestatie van het leveren van goederen moet een tegenprestatie, nu of in de toekomst, gesteld worden. Deze tegenprestatie zou kunnen bestaan in het overdragen van aandelen in ondernemingen. Engeland had voor de oorlog grote beleggingen in het buitenland, o.a. in de Ver. Staten en Zuid-Amerika. Het was een crediteur-land, d.w.z. het totaal bedrag der Engelse beleggingen in het buitenland was groter dan dat der buitenlandse in Engeland, en zelfs belangrijk groter.

De oorlog echter, waaraan Amerika aanvankelijk niet deelnam, noodzaakte Engeland evenwel die beleggingen voor de aankoop van Amerikaanse wapeningsproducten te gebruiken. Eerst nadat Engeland al zijn buitenlandse waarden had verkocht, gingen de Ver. Staten tot het leen- en pachtstelsel over, waardoor leveranties niet meer contant betaald behoeften te worden.

Een andere methode diende dus gevonden te worden: Die van de lening. De Amerikaanse en Engelse regering werden het erover eens, dat het laatste land van het eerste een crediet van \$ 3.375.000.000 zou krijgen.

Het spreekt vanzelf, dat deze overeenkomst niet het gevolg was van Amerikaanse menslievendheid.

Het Amerikaanse kapitaal, dat zijn productiecapaciteit in de oorlog enorm heeft verhoogd, daar de afzetmogelijkheden geweldig waren toegenomen, wil tot iedere prijs ook thans zijn winsten en daarmee zijn productie handhaven. Het enige middel daartoe is export: Immers, de binnenlandse investering zou tot een nog verdere opvoering van de productie leiden en, gezien het kapitalistische systeem, tot de onmogelijkheid van een bevredigende winst.

Niettemin heeft het wetsontwerp, tot het verlenen van een nieuw crediet aan Engeland, voor het door het Congres werd aangenomen, aan zeer scherpe kritiek van de zijde van sommige parlementsleden blootgestaan. Deze gingen ervan uit, dat de lening geen ander gevolg kon hebben dan het weer opwekken van een gevaar-

lijke concurrent. Deze overweging, gebaseerd op een berekening van de gevolgen voor de toekomst, kon het echter niet winnen van de directe economische en politieke voordelen, welke het verstrekken van de lening heeft.

De Amerikaanse regering ziet zich gedwongen, tegenover Rusland een actieve politiek te voeren. Het isolationisme heeft afgedaan. Een nederlaag van Engeland betekent tevens een verzwakking van de internationale positie der Ver. Staten. Immers, Engeland is een grenspost tegen „het communisme“, (d.w.z. tegen het Russische imperialisme), zoals een Amerikaans parlementslid het uitdrukte.

De rente van de lening is zeer laag, n.l. 2%. Zij zal eerst van 1950 af betaald behoeven te worden. Het wordt evenwel duidelijk, hoe weinig dit te betekenen heeft, wanneer we b.v. aan de opheffing van de prijsbeheersing denken. De prijzen der goederen zijn daardoor met ongeveer 15% gestegen. M.a.w.: De werkelijke waarde der lening, d.w.z. de hoeveelheid goederen, die men ervoor kan kopen, is belangrijk verlaagd.

Nog belangrijker is het feit, dat de geldswaarde der goederen ten gevolge van de heersende schaarste, thans hoger is dan zij over enige jaren, wanneer de terugbetaling zal plaats vinden, zal zijn. De hoeveelheid goederen, die Engeland terug zal moeten betalen, hangt dus geheel af van de waarde, die zij op dat ogenblik in Amerika zullen hebben. Doch ook indien de terugbetaling in geld zou plaats vinden, bepaalt dan weer de werkelijke waarde van het geld in de Ver. Staten, het eigenlijke bedrag. Het is derhalve duidelijk, wie aan het langste eind trekt.

Amerika bepaalt in laatste instantie op welke wijze, het Engelse kapitaal zal moeten bloeden.

En toch is er een omstandigheid, sterker dan het machtige Amerikaanse grootkapitaal.

Het kapitalistische systeem of beter de kapitalistische productiechaos moet onvermijdelijk naar een vreselijke crisis leiden. Wanneer immers de terugbetaling zal plaats vinden, betekent dit een overstroming van de Amerikaanse markt met Britse goederen, terwijl de export zal stilstaan. In het kader van de kapitalistische productiewijze betekent dit dus overproductie. Nu is er geen mogelijkheid voor Europa anders dan door credieten de Amerikaanse producten af te nemen. De credieten moeten de noodsituatie verhullen, maar duidelijk is, dat zij én voor Europa én voor Amerika de moeilijkheden van straks onoverbrugbaar maken.

De oplossing van de met absolute zekerheid komende crisis zal dus moeten worden gevonden door het veroveren van nieuwe afzetgebieden. Dit is in de huidige tijd alleen maar mogelijk door oorlog. Het noodlottige spel van export, crisis, oorlog zal slechts door de arbeidersklasse kunnen worden beëindigd.

Van de Maaskant

Als om de juistheid te bewijzen van hetgeen wij in ons vorige nummer schreven n.l. dat er gesproken mag worden van een crisis in de oude vakbeweging en dat de arbeiders in hun strijd telkens weer overgaan tot het toepassen van nieuwe strijdmiddelen, gingen Maandagmorgen 22 Juli enige duizenden arbeiders van de scheepswerven P. Smit en Wilton-Feyenoord in staking. Wild, en zonder enige inmenging van de vakbeweging. Geheel onder eigen leiding en met eigen vertrouwensmannen. Ze bleven echter wel op hun werk doch maakten er een sitdown- of zoals een der bladen schertsend schreef, een ligdown-staking van.

De kwestie waar het om ging was het volgende. Het kantoorpersoneel en de bazen hadden bij wijze van gratificatie een week loon van de directie ontvangen. De arbeiders redeneerden: gelijke monikken, gelijke kappen en ook zij maakten aanspraak op deze week extra loon. De rijksbemiddelaar weigerde echter zijn toestemming te verlenen daar hij hierin een verkapte loonsverhoging zag. Onderhandelingslieden hielpen niet en liepen uiteindelijk vast, weshalve het gehele personeel van beide werven besloot er direct dan het bijltje maar bij neer te leggen.

Het conflict is inmiddels al weer beëindigd. Woensdagmiddag 24 Juli reeds, met als resultaat, dat er onderhandelingen zijn geopend tussen de vertrouwensmannen der arbeiders, directies en college van rijksbemiddelaars. Een gering resultaat, de arbeiders nemen er echter als grondslag genoeg mee. Waar we echter op willen wijzen is, dat het broeit en gist onder de diverse categorieën van arbeiders. Dat men geen vertrouwen meer heeft in de vakbeweging en daardoor steeds meer overgaat tot de weg, die ons als de enig juiste wordt aangewezen n.l. zelf eigen lot in handen nemen en zelf bepalen op welke voorwaarden men het werk zal hervatten. De tijd zal leren, dat alleen op deze basis de toekomstige strijd van de arbeidersklasse gestreden zal kunnen worden.

(Vervolg van pag. 6)

men dat op een hoger peil willen brengen, door voort te gaan, Communisten uit de dienst te ontslaan, zoals dat Woensdag j.l. te Rockanje (bij Den Briel) met een tiental leden der C.P.N. is gebeurd? (De Waarheid van 25 Juli). Volgens berichten in de pers zijn onze Amerikaanse vrienden ook al bezig „het moreel“ in de kringen der atoombomvervaardigers te verhogen, door tientallen personen uit diplomatieke dienst, en vijf atoomspecialisten te ontslaan op grond van hun vooruitstrevende overtuiging. In dit opzicht zou zich dan onze regering in goed gezelschap bevinden.

Negatief of Positief

De redactie van Spartacus heeft aan zijn lezers gevraagd, hoe zij over de inhoud der artikelen, die in ons weekblad verschijnen denken.

Er zijn verscheidene brieven binnengekomen, waarin de een zei, dat de inhoud van ons weekblad te negatief en de ander de opmerking maakte, dat de inhoud te weinig positief was. Vermoedelijk zullen beiden wel ongeveer hetzelfde bedoelen. We zijn het er echter niet mee eens. We kunnen geen utopisch beeld over de toekomst ophangen, omdat onze denkmethode niet anders toelaat, dan de bewegingen en acties der arbeidersklasse te analyseren en er lessen uit te putten. Dat is sommigen misschien niet positief genoeg, maar negatief is het zeker niet.

Overigens menen we te weten, dat er voorheen reeds vele lezers ons te kennen hebben gegeven, dat zij het met ons eens waren, omdat er in ons blad iets geheel anders werd gevonden dan in welk ander blad ook. Uit deze sympathiebetuigingen is toen zelfs de noodzaak geboren, om te komen tot de oprichting der Vereniging van Spartacustevrienden. En in deze kringen komt bovengenoemde critiek haast niet voor. Natuurlijk hebben we onder onze lezers nog wel mensen, die ik zou haast zeggen, het wezen van onze propaganda nog niet begrepen hebben. We weten b.v. dat er nog wel hier en daar lezers aan de verkiesingen hebben deelgenomen, daarmee te kennen gevende, dat zij het niet met ons eens zijn, of dat zij onze gedachtegangen niet kunnen volgen. Er valt ongetwijfeld ten aanzien van hen nog veel te doen om het sociaaldemocratische van de 2de, 3de en 4de Internationale te overwinnen. Al dezen zweeft, bij de een meer en bij de ander minder, het ideaal voor ogen, dat het socialisme alleen maar verwerkelijk kan worden door middel van de staat.

Dat is op zichzelf niet zo verwonderlijk. Toen de sociaal-democratie opkwam en aan de verkiesingen ging deelnemen, boekte zij aanvankelijk succes. Had men eerst weinig zetels, de volgende verkiesingen had men er meer. Verbeteringen in de sociale wetgeving en arbeiderstoestanden kwamen tot stand. Als men nu maar meer propaganda maakte voor de verkiesingen en daardoor meer zetels kreeg, zouden er meer verbeteringen komen. Ja, men kon als het ware uitrekenen, hoe lang het zou duren, tot het socialisme werkelijkheid was. Men steevende recht op de overwinning af. Men wist waarvoor men vocht en hoe het moest.

Doch dit alles is heel anders uitgekomen. De verkiesingen liepen vast. Men boekte geen zetelwinst meer, men had het maximum aantal stemmen, dat men halen kon, bereikt. Ten hoogste waren er tijdelijke verschuivingen. Dat is nu al 25 jaar zo en de laatste verkiesingen hebben ons geleerd, dat dit nu nog het geval is. Daardoor zijn velen, die eerst hun heil zochten in de parlementaire strijd, ontmoedigd en teleurgesteld. Zij zoeken naar de oorzaken. Begrijpen dat nieuw onderzoek en nieuwe strijdmethoden nodig zijn; maar zitten vaak nog aan het oude vast. Onder hen bevinden zich ongetwijfeld ook lezers van Spartacus. Zij verwachten nu van ons een oplossing, een precies aan-kunnen-given hoe de machtsstrijd voor de arbeidersklasse verlopen zal. Precies kunnen wij dat niet, maar wel weten we dat de strijd in ieder geval zal lopen over de zelfactiviteit der arbeiders. Wij kunnen de arbeidersklasse geen ideaal als dat van het parlementarisme geven, omdat we weten, dat dit een illusie is. Wij doen niet mee aan het gesjacher om ministerszetels en andere posities, waarmee de arbeidersklasse zelf geen zier te zeggen krijgt. Wij doen niet mee aan de politiek van kleine verbeteringen binnen het raam van het kapitalisme, waarbij de bestaande eigendomsverhoudingen en de uitbuiting volkomen gehandhaafd blijven.

Wij moeten niet hebben van dit soort socialisme en van alle andere soorten staatsocialisme, wat in wezen staatskapitalisme is, waaraan de arbeiders gebonden zijn en niet anders brengt dan oorlog en ellende, vernietiging, ja, ons naar de totale ondergang leidt. We willen het socialisme niet, waarin één partij heerst en de belangen van de arbeidersklasse aan die van de partij worden geofferd. We kennen het voorbeeld van Rusland, waar een steeds verdere verslaving van de massa wordt ingevoerd, waar de arbeiders het voorrecht hebben om uitgehult te worden en genadebrood te mogen eten. Wij zijn tegen de vakverenigingen, die staatsorganen

geworden, geen andere functie meer hebben dan om stakingen te voorkomen of te breken, dus om de arbeidersklasse er onder te houden. We begrijpen echter, dat we rekening moeten houden met de omstandigheid, dat in de hoofden, ook van strijdwillende arbeiders de vakbewegingsidee nog niet geheel is verdwenen.

Wij hebben de lange en moeizame weg gekozen van de klassenstrijd, die uiteindelijk de macht aan de arbeiders zal brengen en waardoor een begin gemaakt kan worden met de werkelijke opbouw van het socialisme. Heden ligt in elke actie van de arbeidersklasse een stukje machtsstrijd en daar leggen we de vinger op. We maken propaganda voor onze gedachten en inzichten. We bezitten waardevol studiemateriaal in beperkte kring bekend, ten dele op schrift gesteld. Wij denken aan onze brochures, maar ook aan het niet meer in de handel zijnde werk: „Grondbeginselen der communistische productie en distributie”. Dit schrift is zuiver theoretisch gehouden, maar we zullen aan een discussie hiervan moeten beginnen, opdat we een goed inzicht in deze materie krijgen. Maar ook om daardoor een beter begrip te krijgen van de wijze, waarop de strijd van iedere dag uitgroeien moet, die, vooral ook door het steeds bewust optreden der massa, uitgroeien gaat tot een strijd om het communisme. De resultaten van de discussies zullen dan ongetwijfeld in ons blad tot uitdrukking komen en daardoor meewerken aan de verbreiding van onze inzichten. En in zoverre zijn we zeer zeker positief.

AAN DE LEZERS!

Spartacus staakt één week

We ontvingen bericht van de Persraad, dat alle weekbladen in de periode van 1 Juli tot en met 30 September 1946 niet meer dan twaalf maal mogen verschijnen. Wij krijgen dus voor één week in dat kwartaal geen papier-toewijzing. Die week van gedwongen „krantenstaking” laten wij vallen in de komende week en Spartacus No. 32 verschijnt dus niet. Wij hopen dat alle lezers daarmee genoegen willen nemen, zodat onze werkers aan de krant in

ZOMERKAMP „SPARTACUS”

Voor het overgrote deel onze lezers, die vanzelfsprekend niet kunnen deelnemen aan ons weekkamp, een laatste bericht. Het is tenslotte maar een handjevol Spartacus-lezers dat bijeen zal komen; wij kunnen er onmogelijk meer bergein. Toch is dit niet alleen het kamp van deze deelnemers. Neen, het moet zo zijn, dat allen die „Spartacus” een goed hart toedragen voelen dat dit ook een beetje hun kamp is. Het kan immers het begin, het uitgangspunt zijn voor verder werken in deze richting en dan meer, directer gericht op het wezenlijke doel van deze bijeenkomst. Uit het programma kunt u zien, dat nu veel tijd vrij gehouden is voor ontspanning; het is tenslotte een vakantie-week! Maar ik kan mij voorstellen, dat we deze bijeenkomsten herhalen, enige keren per jaar, korter van duur, allicht, en dan geheel bestemmen voor behandeling van allerlei zaken, die met de strijd der arbeidersklasse en de taak van onze beweging samenhangen. Daaraan moet onze belangstelling en onze kracht besteed worden! Laten wij er allemaal eens over peinzen.

PROGRAMMA voor 3 t/m 10 Augustus.

Zaterdagavond: Korte wandeling ter kennismaking. Bont programma rond het kampvuur.

Zondagmorgen: Inleiding: Marxistische maatschappijwetenschap.

Des middags: discussies, des avonds vrij.

Maandagmorgen: Tram- en wandeltocht naar de Betuwe.

WAT ONS OPVIEL

Radiobericht van 12 Juli 1946:

De eerste zending linoleum is in Amerika uit Nederland aangekomen. Er was veel belangstelling van de zijde van de kleinhandel voor dit product.

Jammer maar, dat de hoeveelheid zo gering was!

Wat denken de Nederlandse kleinhandelaars hiervan? En..... de Hollandse huismoeders, die al jaren op een stukje vloerbedekking zitten te wachten?

Om „de vrede te winnen?”

De leeftijdsgrens voor dienplichtigen in Amerika is van 20 tot 19 jaar verlaagd, zodat nu de mannen van 19 tot 29 jaar voor dienplicht kunnen worden opgeroepen.

N. R. Crt. 17 Juli '46.

Twaalfduizend bakkers in Engeland weigeren de brood distributie in te voeren.

N. R. Crt. 18 Juli '46.

de a.s. kampweek ten volle de nodige ontspanning kunnen genieten. Echter doen we een beroep op onze vrienden en lezers om de betaling voor die week niet te staken en verzoeken vriendelijk het bedrag van 15 ct. (het mag ook meer zijn), te willen storten in ons persfonds.

Geeft dus uw geldelijke steun aan de bezorgers bij het verschijnen van Spartacus No. 33 op 17 Augustus dubbel. U versterkt daarmee ons propaganda- en strijdfonds. Bij voorbaat onze dank.

Des middags: gezellige, sportieve middag. Des avonds: Lezing over literatuur met voordracht.

Dinsdagmorgen: Inleiding: Arbeidsstrijd in de verleden, tegenwoordige en toekomstige tijd.

Des middags: discussies, des avonds vrij.

Woensdagmorgen: Wandeling naar Leersumse plassen.

Des middags: Inleiding: De ontwikkeling van het werktuig in de maatschappij.

Des avonds: discussies.

Donderdagmorgen: Inleiding: Grondslagen van een communistische productie en distributie.

Des middags: discussies, des avonds vrij.

Vrijdagmorgen: Wandeling naar Doorn. Bezoek aan het Natuurbad.

Des middags: vrij.

Des avonds: Sluifingsavond met kampvuur.

Zaterdagmorgen: Algemene en organisatorische nabespreking.

Een eenvoudige, maar naar onze mening een degelijk programma. Geheel verzorgd door kameraden uit eigen kring, zonder enige geldelijke beloning. De slaapplekken zijn ook allereenvoudigst. Zij voldoen aan enige absoluut noodzakelijke voorwaarden en verder moeten wij ons maar aanpassen. Het spijt ons wel, dat wij er niet in zijn geslaagd een klein aantal gerieflijker plaatsen beschikbaar te hebben. We waren hiervoor echter even te laat en visten achter het net.

We vertrouwen, dat de andere factoren waarvan het welzijn van ons eerste kamp afhangt ons niet zullen teleurstellen (veel initiatief en activiteit der deelnemers en mooi weer), zodat we ons zelf toewensen: goed kamp!

17 Aug. 1946

Prijs 15 cent

6e Jaargang - No. 32-33

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur:
TJEERD WOODSTRA
Voors. adres: Beursstraat 17, A'dam-C.

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Adres administratie: Trouwingsstraat 8"
Postbuis 168797 ten name van
Uitgeverij „De Vlam” — Amsterdam

De Comedie van Parijs

In Parijs, het oude cultuurcentrum van Europa, waar reeds zo menig vredesverdrag werd ondertekend, de stad, die in de geschiedenis van de Franse burgerlijke revolutie een zo groot aandeel heeft gehad, de stad die ook door haar commune van 1871 in de internationale strijd van de arbeidende klasse een onuitwisbare naam heeft gekregen, hier zijn sedert 29 Juli 1946 ruim 1500 „vertegenwoordigers” uit 21 landen der wereld bijeen, om de eerste vredesverdragen vast te stellen na de tweede wereldoorlog.

Van de verslagen landen komen Duitsland en Japan later aan de beurt, althans wanneer de ontwikkeling der gebeurtenissen daarvoor tijd zal laten. Momenteel komen nog alleen in discussie, de vredesverdragen met de z.g. satellieten van de As.

Het is niet meer het oude glanzende, machtige, Parijs, middelpunt van een werelddeel, dat tevens de wereldgeschiedenis maakt. De vergadering wordt a.h.w. gehouden op de puinhopen van Europa. Naar welke richting men ook kijkt, de vernieling grijnst ons aan, de miljoenenmassa's verkeren in een toestand van bittere ellende, de economische vooruitzichten zijn hopeloos. En dwars door de puinhopen, van Petsamo via Stettin tot Triëst, loopt een denkbeeldige lijn, tussen de zónes en invloedssferen, die sedert de wapenstilstand de naam heeft gekregen van „Stalen gordijn”. Aan weerszijden van die lijn heersen andere machten, maar aan beide zijden machten, die gebaseerd zijn op uitbuiting.

Millioenen hebben naar de overwinning over het barbarisme verlangd en van een werkelijke vrede gedroomd. Zij hebben Hitler en Mussolini en hun medewerkers vervloekt, die een rol speelden in de machtsontplooiing van het Duitse, Italiaanse en Japanse imperialisme. Deze waren de alléén schuldigen.

Zij hebben Roosevelt, Churchill en Stalin Monty en anderen verheerlijkt. Het ging immers om de vrijheid, het zelfbeschikingsrecht en de welvaart der volkeren. Zij allen hebben onbevoegd, geofferd en gedragen om wat nu komen gaat.

Hoe bitter moet de teleurstelling van de grote massa zijn in idealen en mensen. Hoe ontgoocheld moet dit geslacht zijn en steeds meer worden, wanneer het tot de erkenning komt, dat dat alles een belangstrijd was van grote en kleine machten, die zich de verovering en de uitbuiting der massa ten doel stellen.

Hoe schandelijk is de huichelarij wanneer die groten, heel groten en minder groten, zich bezorgd tonen over het moreel en zedelijk verval, de toenemende misdaad, de roofzucht en „giftige” zwarte handel, terwijl heel het wereldgebeuren, al het leed van de laatste vijf jaar; terug te brengen is tot winzucht en uitbuiting.

Eeuw in, eeuw uit hebben de massa's zich „geleid” geweten, hebben zij tegen de leiders opgezien en ze vereerd. Maar altijd weer werden die massa's bedrogen. Altijd weer, waren winzucht uitbuiting en machtswellust de leidende motieven der groten.

In de nood van de oorlogsjaren heeft zich een groot deel van de massa gedwongen gevoeld individueel te vechten voor eigen lijfsbehoud en dat heeft de heersende kapitalistische mentaliteit „vreten of gevreten worden”, de winzucht, ook bij haar ongetwijfeld gevoeld. En het voorbeeld der groten, der machtigen, het gehele systeem bevordert dit alles.

Reeds meerdere malen is in de geschiedenis een klasse in verzet gekomen tegen de uitbuiting. Vaak groeide ze na de machtsverovering uit tot een nieuwe klasse van uitbuiters, over een klasse die onder haar ontstond.

Ditmaal ook door de historische noodzaak gedreven, zal het de arbeidersklasse zijn, die deze strijd moet aanbinden, maar

onder haar groeit geen nieuwe klasse. Haar overwinning zal betekenen de opheffing van iedere exploitatie van de mens door de mens.

Om die strijd tot overwinning te brengen, zal zij zich echter moeten bevrijden van de waan dat groten en machtigen, leiders en diplomaten het voor haar klaar kunnen maken. Daarom is het van belang dat de arbeiders de machtspolitiek der bezittende klasse op nationaal en internationaal terrein leren doorzien.

De wereld is onderworpen aan enkele grote machten. Eigenlijk zijn het er maar twee, Amerika en Rusland, want Engeland is steeds meer gedwongen in het kielzog te varen van Amerika. Die enkelen voeren de strijd om de beheersing van de aarde, de rijkdommen en de volkeren. Met economische, militaire en politieke middelen wordt door elk van hen uitbreiding van macht nagestreefd. De middelen wisselen elkaar af, maar oorlog is steeds weer het laatste middel geweest om, wanneer andere middelen faalden, de knoop door te hakken. Vandaar dat over de Parijse conferentie van 1946 de eigen correspondent van een der Nederlandse dagbladen berichtte: „dat de sceptische gedachte daar overheerst, dat vredesverdragen immers toch nooit duurzaam zijn.”

Voor den communist is dat alles duidelijk. Hij kent de geringe waarde die toegekend moet worden aan verklaringen als waarmede het Handvest der Verenigde Volken, dat in Washington op 26 Juni 1945 werd vastgesteld, aanvangt:

„Wij de verenigde Volken, vast besloten volgende generaties te behoeden voor de gesel van de oorlog, die de mensheid tweemaal in ons eigen leven in onzegbare ellende heeft gedompeld, en teneinde opnieuw te getuigen van ons geloof in de elementaire mensenrechten, in de waardigheid en de waarde van de menselijke persoonlijkheid, en de gelijkgerechtigdheid van alle mensen en volken, groot of klein: hebben besloten ons aan een te sluiten teneinde deze doelstellingen in volle omvang te verwezenlijken”.

Het is schone diplomaten taal, bedoeld om achter woorden de gedachten te verbergen. Maar in elk van de artikelen, de volzinnen de woorden, van zulke verdragen

UIT DE INHOUD:

Tsjecho-Slowakije
Neo-Naï
Staking P.T.T. in Frankrijk